Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (judecător Steliana Lazari)
Dosarul nr.2a-1261/24

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

21 ianuarie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș, Stanislav Grosu

Examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de SRL „METICAL", reprezentată de avocatul Serghei Șteliman, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 februarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „METICAL" împotriva lui Bumbu Ion cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, -

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

La data de 06.12.2023, reclamantul SRL „Metical" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bumbu Ion, solicitând încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat că, la data de 05.11.2016, între SRL „Metical" în calitate de operator și Bumbu Ion, în calitate de utilizator, a fost încheiat un contract cu ofertă specială cu discount, privind prestarea serviciilor multiopționale în domeniul comunicațiilor electronice. Pentru serviciile prestate conform pct. 2.2 din contract, utilizatorul a fost obligat să facă plata lunară în avans în sumă de 250,00 lei.

Reclamanta a indicat că, potrivit pct. 7.8 al contractului, în cazul întârzierii achitării serviciilor, pârâtul s-a obligat să achite o penalitate de 1 % pentru fiecare zi de întârziere.

Conform pct. 6.3 din contract, în cazul rezilierii anticipate a contractului încheiat cu ofertă specială sau ofertă cu conectare gratuită din inițiativa Utilizatorului și până la expirarea termenului impus de contract, precum și în cazul nerespectării de către utilizator a condițiilor contractuale, utilizatorul întoarce aparatajul predat în folosință, la fel este obligat să plătească neîntârziat toate sumele scadente, inclusiv până la data de finisare a contractului, în conformitate cu condițiile și durata contractului, reieșind din pct. 2.2 și pct. 10 din prezentul contract.

A mai făcut trimitere la pct. 7.11 al contractului, care prevede că în cazul rezilierii, sau nerespectării obligațiilor contractului din proprie inițiativă, utilizatorul este obligat să achite suma totală pentru conectare de 2000,00 lei și conform pct. 7.18, la expirarea termenului contractului (pct. 9.1), utilizatorul achită operatorului o taxă în mărime de 900,00 lei, aferentă cheltuielilor de conectare.

A mai făcut trimitere la pct. 7.11 al contractului, care prevede că în cazul rezilierii, sau nerespectării obligațiilor contractului din proprie inițiativă, utilizatorul este obligat să achite suma totală pentru conectare de 2 000,00 lei.

A mai reținut că, potrivit anexei la contractul menționat, care este totodată act de predare- primire, clientului i s-a predat în folosință temporară pe perioada utilizării serviciilor echipament huawei și ip.tv set-top-box în complect, iar debitorul și-a asumat răspunderea materială pentru utilajul primit și s-a obligat să-l restituie la prima cerință sau să restituie costul router-ului Toto-Link în valoare de 700,00 lei, IP TV Set-Box în valoare de 1600,00 lei și Iscom onu în valoare de 1140,00 lei.

La fel, reclamanta a mai invocat că și-a îndeplinit integral obligațiile sale contractuale și a prestat în volum deplin pârâtului serviciile stipulate în contract. Necătând la acesta, pîrîtul Bumbu Ion, nu și-a onorat propriile obligațiuni de a achita integral serviciile ce i-au fost prestate și a admis o restanță de 3 750,00 lei, începând cu 01.07.2022.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, reclamantul SRL „Metical" a expediat pârâtului somație pentru soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, care a rămas fără răspuns.

Astfel, SRL „Metical" a solicitat încasarea din contul pârâtului Bumbu Ion, suma de 10 360,00 lei, dintre care suma restantă pentru serviciile prestate în mărime de 3 750,00 lei, penalitatea în mărime de 1 170,00 lei, costul utilajului nereturnat în mărime de 3 440,00 lei și cheltuieli suportate de SRL „Metical" pentru conectarea la rețea în sumă de 2 000,00 lei. Totodată, reclamanta solicită încasarea de la Bumbu Ion a cheltuielilor de judecată în mărime de 310,80 lei.

În drept cererea de chemare în judecată este întemeiată pe prevederile articolelor: art. 512, art.513, art. 514, art. 602, art. 624, art. 970 din Codul Civil (în redacția de până la 01.03.2019), art. 166, 167 Cod Civil, și art. 39, art.11, art.14, art. 276^2 – art.276^4 Cod Procedură Civilă.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 februarie 2024 acțiunea civilă înaintată de SRL „Metical" împotriva pârâtului Bumbu Ion, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 februarie 2024, SRL „Metical" la data de 06.03.2024, cu respectarea termenului de declararea a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, a contestat-o cu apel, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea altei hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL „Metical" să fie admisă integral.

Cu respectarea termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, la 18 octombrie 2024, SRL „Metical" a depus cererea de apel motivată solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea și încasarea de la intimat în beneficiul SRL „Metical" a cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor de judecare în apel.

Argumentele părților:

Apelantul, în cererea de apel, a reiterat argumentele expuse de către instanța de fond în susținerea soluției luate pe caz.

Suplimentar, apelantul invocă că, însăși instanța a indicat că, prelungirea tacită a contractului conform sensului literar presupune că, la expirarea termenului acțiunea contractului continuă în condițiile stabilite de părți anterior, fără a fi necesar încheierea unui nou contract. Prin urmare, susține că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, deoarece în contract este înserat pct. 10 conform căruia contractul este valabil timp de 3 ani, din ziua semnării lui și se prelungește automat pe o perioadă nedeterminată din momentul expirării lui.

Astfel atât legea, cât şi contractul, prevede că, în cazul expirării termenului contractului, dacă relațiile între părți continuă de fapt, cu știrea ambelor părți şi nici o parte nu a obiectat imediat împotriva prelungirii, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe un termen nelimitat.

La acest aspect, instanţa de fond s-a referit în hotărâre la prevederile art. 977 CC (în redacţia până la 01.03.2019) şi la prevederile pct. 10 al contractului. Cu toate acestea instanța de fond nu a aplicat aceste prevederi, ci le-a dat o interpretare eronată. Contractul a fost încheiat la 05.11.2016 pe o perioadă de 3 ani. Astfel, perioada determinată pentru care a fost încheiat contractul a expirat la 05.11.2019. Totuşi, după această dată, relaţiile contractuale au continuat de fapt cu ştirea ambelor părţi şi nici o parte nu a obiectat împotriva prelungirii relaţiilor contractuale.

În acest sens SRL „Metical” a continuat să presteze serviciile contractate, iar Bumbu Ion a continuat să efectueze achitări pentru aceste servicii, efectuând achitări până la 28.06.2022. Astfel, după expirarea perioadei determinate pentru care a fost încheiat contractul, Bumbu Ion a mai achitat serviciile prestate încă 2 ani și 8 luni. Prin aceasta, Bumbu Ion şi-a exprimat acordul pentru prelungirea acțiunii contractului pentru o durată nelimitată (nedeterminată).

La caz, pentru ca contractul să nu să se transforme în unul pe o durată nelimitată, era suficient ca Bumbu Ion, către 05.11.2019, să depună la SRL „Metical” o cerere în care să își expună dorința de încetare a relațiilor contractuale, astfel drepturile lui nefiind, nici în cea mai mică măsură, prejudiciate. Bumbu Ion nu numai că nu a depus o atare cerere, dar după 05.11.2019 a continuat să beneficieze de serviciile SRL „Metical” şi să se achite pentru ele. Prin aceasta Bumbu Ion și-a exprimat acordul ca relaţiile contractuale să continue.

Astfel, relaţiile contractuale după 05.11.2019 au continuat cu ştirea ambelor părţi (Bumbu Ion a continuat să facă achitări) şi nici o parte nu a respins această prelungire, cu atât mai mult prin acţiunile sale (continuarea prestării serviciilor de către SRL „Metical” şi continuarea efectuării achitărilor de către Bumbu Ion) şi-au exprimat intenţia ca relaţiile contractuale să continue.

Prin urmare, au fost întrunite condiţiile prevăzute de art. 977 CC (în redacţia până la 01.03.2019) şi contractul s-a transformat în unul pe termen nelimitat. După 05.11.2019, în orice moment, Bumbu Ion era în drept să ceară rezilierea contractului şi încetarea relaţiilor contractuale, fără a motiva cumva această cerinţă, printr-o simplă depunere a

unei cereri către SRL „Metical”, fapt pe care nu l-a făcut.

În continuare, apelantul susține că, nu este întemeiată referirea instanţei de fond la directiva 93/13 CEE, deoarece conform ei prelungirea automată a contractului poate fi considerată abuzivă doar dacă se întâmplă în absența unei indicaţii contrare din partea consumatorului, pe când continuarea din partea lui Bumbu Ion a achitărilor după 05.11.2019, de fapt, reprezintă, din partea lui, o indicaţie prin care doreşte prelungirea relaţiilor contractuale.

Menționează că, în această privință, s-a format o practică judiciară clară şi uniformă, în cazuri similare fiind încasate datoriile pentru serviciile prestate, practică pe care instanța de fond a ignorat-o. Drept exemplu, apelantul invocă Decizia Curții Europene în cauza Boian către România, unde este indicat că, în cauze similare urmează a fi pronunțate hotărâri analogice, iar o jurisprudență selectivă constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 al.1 al Convenției Europene. Astfel, procesul în instanța de fond în privința SRL „Metical” a fost unul inechitabil.

La capătul de cerere privind încasarea penalității, apelantul face referire la faptul că, conform prevederilor punctului 7.8 din contractul menționat mai sus, în cazul întârzierii achitării serviciilor, pârâtul se obligă să achite o penalitate de 1 % pentru fiecare zi de întârziere. Pentru perioada întârzierii achitării serviciilor prestate către pârât şi până la data depunerii cererii de chemare în judecată, mărimea penalității calculate constituie 1170,00 lei.

Referitor la capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor de conectare la rețea, apelantul face trimitere la punctul 7.11 a contractului în cauză, utilizatorul ce a încheiat contractul la ofertă specială (luând în considerație oferta specială cu discount), în cazul rezilierii sau nerespectării obligațiilor contractuale din propria inițiativă, este obligat să achite suma totală pentru conectare 2000,00 lei.

Menționează următoarele: părţile au prevăzut în contract că cheltuielile SRL „Metical” pentru conectarea pârâtului la reţea constituie 2000,00 lei. De asemenea din pct.7.11 al contractului rezultă că, pârâtul a fost scutit de achitarea acestor cheltuieli (2000,00 lei), doar cu condiţia că se va afla în relaţii contractuale cu SRL „Metical” nu mai puţin de 3 ani (condiţie respectată) şi pe parcursul cât se va afla în aceste relaţii contractuale (indiferent de durata lor) îşi va îndeplini obligaţiile contractuale, (condiţie ce nu a fost respectată) în caz contrar pârâtul are obligaţia de a restitui aceste cheltuieli de conectare.

Mai mult, relevă că, conform pct. 10, în cazul prelungirii automate a contractului pentru o perioadă nedeterminată, acţionează condiţiile contractuale, inclusiv pct. 6.3 şi 7.11 ale contractului.

Prin urmare, clauza privind achitarea părţii din cheltuielile suportate de SRL „Metical” pentru conectarea utilizatorului la reţea, echivalente sumei de 2000,00 lei în cazul nerespectării de către ultimul a condiţiilor contractuale, acţionează şi pentru perioada de transformare a contractului în unul pe o durată nedeterminată.

În această ordine de idei, afirmă că, Bumbu Ion nu şi-a respectat obligaţiile contractuale prin faptul că a admis restanţe la achitarea pentru serviciile ce i-au fost prestate, deci, în temeiul pct.pct.7.11 şi 10 al contractului, are obligaţia să achite aceste

cheltuieli. Menţiunea instanţei de fond privitor la faptul că, Bumbu Ion s-a aflat în relaţii contractuale cu SRL „Metical” mai mult de 3 ani și nu a întreprins încercări de a rezilia în acest termen contractul, este una neîntemeiată, deoarece pentru survenirea obligaţiei de a restitui suma de 2000,00 lei aferentă cheltuielilor de conectare la reţea, este suficient (în mod alternativ) să survină cel puţin una din condiţii, sau rezilierea anticipată a contractului în interiorul termenului de 3 ani de la încheierea lui, sau nerespectarea de către utilizator a obligaţiilor contractuale (indiferent când anume a avut loc nerespectarea).

Ori, scutirea utilizatorului de la plata acestor cheltuieli este o ofertă întreprinsă de SRL „Metical”, cu condiţia întrunirii cumulative a două aspecte - aflarea în relaţii contractuale cu SRL „Metical” nu mai puţin de 3 ani şi respectarea întocmai a obligaţiilor contractuale indiferent de durata relaţiilor contractuale. Această clauză nu reprezintă o sancţiune impusă consumatorului pentru neexecutarea obligaţiilor, ci o favoare care, însă, este acordată condiționat, iar în cazul nerespectării condiţiilor pentru care ea a fost acordată, ea nu se oferă.

Nu este întemeiată nici menţiunea instanţei privind faptul că conform pct. 2 din contract utilizatorul achită ”0” lei pentru conectare la ziua de facturare, deoarece din această clauză nu rezultă că utilizatorul este scutit absolut şi necondiționat de plata cheltuielilor de conectare, ci doar faptul că la ziua conectării utilizatorul nu face careva achitări.

Relaţiile ulterioare în această privinţă sunt reglementate de clauzele contractuale ce prevăd şi reglementează scutirea condiţionată şi amânarea achitării acestor cheltuieli (pct.pct.7.11 şi 10 ale contractului).

Apelantul invocă că, potrivit anexei la contractul menționat, care este totodată act de predare-primire, clientului i s-a predat în folosinţă temporară utilaj- router tp-link, iscom onu și ip.tv set-top-box în complet. Utilajul a fost transmis în folosinţă temporar pe perioada utilizării serviciilor, iar debitorul si-a asumat răspunderea materială pentru utilajul primit si s-a obligat să-l restituie la prima cerinţă sau să restituie costul lui -router tp-link în valoare de 700 lei, iscom onu în valoare de 1140,00 lei și ip.tv set-top-box în valoare de 1600,00 lei.

Conform punctului 6.3 în cazul rezilierii anticipate a contractului, încheiat cu oferta specială sau oferta cu conectare gratuită din iniţiativa utilizatorului şi până la expirarea termenului impus de contract, precum şi în cazul nerespectării de către utilizator a condiţiilor contractuale, utilizatorul întoarce aparatajul predat în folosinţă în stare funcţională, sau achită contravaloarea lui.

Cu toate că, Bumbu Ion a fost somat despre neîndeplinirea obligaţiilor contractuale, el a omis să restituie utilajul, precum şi să achite contravaloarea lui și nici pe durata desfășurării procesului, Bumbu Ion nu a restituit utilajul. Conform prevederilor contractuale utilajul menţionat rămâne în proprietatea SRL „Metical” şi a fost transmis lui Bumbu Ion doar în folosinţă temporară.

Consideră că, instanța de fond respingând cerinţa privind încasarea costului utilajului, a încălcat dreptul SRL „Metical” la protecţia proprietăţii, garantat inclusiv şi de art. 1 alin. 1 al Protocolului Adiţional de la Paris la Convenţia Europeană. Faptul

nerestituirii utilajului de către Bumbu Ion denotă că, el sau nu există în natură, sau nu este în stare funcțională, SRL „Metical” fiind nevoit să solicite încasarea costului lui.

Susține că, nu este întemeiat nici argumentul instanţei de fond despre uzura utilajului, deoarece uzura la care se referă instanţa reprezintă o noţiune contabilă de micşorare periodică a valorii de bilanţ a mijloacelor fixe. În ceia ce priveşte funcţionalitatea utilajului, în cazul respectării regulilor de folosire a lui (obligaţia utilizatorului), el nu se defectează, ci rămâne în stare funcţională. Nemaivorbind de faptul că, SRL „Metical” va fi nevoită să cumpere alt utilaj la un preţ mult mai mare, dat fiind faptul că din 2016 până în prezent inflația a crescut considerabil.

Poziția intimatului:

La 21.11.2024 în adresa intimatului Bumbu Ion a fost expediată copia cererii de apel și copia încheierii Curții de Apel Bălți din 19.11.2024 prin care s-a stabilit intimatului termen limită pentru prezentarea referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor sub sancțiunea decăderii din acest drept până la 26.12.2024.

În termenul acordat de instanța de apel, Bumbu Ion nu a prezentat referință asupra cererii de apel, și nici demersuri sau careva probe noi.

Potrivit art.376 alin. (1^1) Cod procedură civilă, apelul împotriva hotărârilor emise de instanța de insolvabilitate, precum și împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, în condițiile examinării cauzelor în primă instanță.

În conformitate cu prevederile art.276^4 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276/3 fiind aplicabile corespunzător.

Conform art.276^3 alin. (1), (2) Cod procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil reține următoarele:

Articolul 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1033 din 21.12.2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13700 de lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Cuantumul datoriei de bază solicitat în acțiunea civilă constituie 10360 lei, respectiv, acțiunea civilă corect s-a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă.

În conformitate cu dispozițiile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit. a), c) şi d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanțele importante pentru soluţionarea pricinii nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, instanța de apel consideră că, apelul este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, reieșind din următoarele rațiuni.

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) și alin. (2), lit. a) Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

După cum rezultă din materialele cauzei, între SRL „Metical” în calitate de operator şi Bumbu Ion, în calitate de utilizator, la data de 05.11.2016, a fost încheiat contractul privind prestarea serviciilor în domeniul comunicaţiilor electronice, potrivit căruia operatorul s-a obligat să ofere servicii multiopţionale prin intermediul conectării la reţea de fibră optică FlyNet. La rândul său, Bumbu Ion în calitate de utilizator s-a obligat să achite o plată lunară în avans în cuantum de 250 lei (f.d.6-8).

La caz, invocând faptul că, potrivit listei facturilor din 30.09.2023 (f.d.14), Bumbu Ion, înregistrează datorii la serviciile prestate, SRL „Metical” a înaintat prezenta acţiune solicitând încasarea de la Bumbu Ion a datoriei în mărime de 10 360,00 lei, dintre care suma restantă pentru serviciile prestate în mărime de 3 750,00 lei, penalitate în mărime de 1 170,00 lei, costul utilajului nereturnat în mărime de 3 440,00 lei şi suma pentru conectarea la reţea în mărime de 2 000,00 lei.

Potrivit art.7 alin.(1), (2), (4) Cod civil, legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligațiilor părților, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu *prevede altfel.*

Având în vedere că obiectul acțiunii formulate de reclamant, rezultă din contractul de prestare a serviciilor încheiat la 05.11.2016, respectiv aplicabil litigiului în cauză, sunt prevederile Codului civil în redacția de până la 01.03.2019, în vigoare la data încheierii contractului, care are aplicabilitate și asupra executării obligațiilor contractuale.

Astfel, potrivit art.514 Codul civil (în redacţia până la 01.03.2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art.512 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.513 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

De asemenea, conform art.970 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019) prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită.

Conform art.977 Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), dacă relaţiile dintre părţi vor continua, cu ştiinţa celeilalte părţi, şi după încetarea termenului, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe termen nelimitat în măsura în care cealaltă parte nu respinge imediat această prelungire.

Prima instanță în mod eronat a conchis respingerea pretențiilor cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile prestate în sumă de 4 665,70 lei, concluzionând că, datoria pretinsă de reclamant este pentru serviciile prestate pârâtului în afara contractului.

De altfel, potrivit cap. 10 al contractului, acesta este valabil timp de 3 ani din ziua semnării lui și se prelungește automat pe o perioadă nedeterminată din momentul expirării lui (f.d. 6-7).

Deși, după cum a statuat instanţa de fond că, legislaţia civilă nu conţine norme clare cu privire la prelungirea tacită a contractelor pe o perioadă nedeterminată, Colegiul civil reține că "... dacă relaţiile dintre părţi vor continua, cu ştiinţa celeilalte părţi, şi după încetarea termenului, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe termen nelimitat în măsura în care cealaltă parte nu respinge imediat această prelungire", de altfel, la expirarea a 3 ani din ziua semnării contractului, acesta a fost prelungit automat pe un termen nedeterminat, iar SRL „Metical" a continuat să presteze lui Bumbu Ion serviciile contractate, conform condiţiilor asumate, iar aceasta din urmă nu a solicitat încetarea relaţiilor contractuale. Deci, prin neachitarea serviciilor prestate conform unui contract (considerat prelungit tacit), nu se prezumă intenţia expresă şi directă a beneficiarului, de a renunţa la servicii (la caz - în domeniul tehnologiei informaționale).

Sunt irelevante și concluziile primei instanţe cu privire la faptul că, nu este posibil de a stabili intenția părților, şi cu referire la neclarității în privința termenului de prelungire automată a contractului, Colegiul reține că atât din prevederile art.977 și art.1382 Cod civil, cât şi potrivit cap. 10 al contractului, rezultă că din momentul expirării, acesta se prelungește pe o perioadă nedeterminată, până când cealaltă parte nu reziliază contractul potrivit pct. 6.2 din contract.

Cu privire la circumstanțele de fapt constatate supra raportate la normele legale relevante speţei, instanţa de apel consideră întemeiate cerinţele SRL „Metical" cu privire

la încasarea din contul lui Bumbu Ion a datoriei pentru serviciile de internet în sumă de 3 750,00 lei, conform contractului din 05.01.2016.

Cu privire la cerința reclamantului/apelantului privind încasarea penalității în mărime de 1 170,00 lei, Colegiul civil menţionează că, potrivit art.624 alin.(1) şi (3) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate.

Art.947 Cod civil (în redacția legii în vigoare de la 01.03.2019) stabilea că, (1) clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Conform prevederilor pct.7.8 din contractul de prestare a serviciilor multiopţionale în domeniul comunicaţiilor electronice din 05.11.2016, în cazul întârzierii achitării serviciilor, pârâtul se obligă să achite o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere.

Colegiul civil consideră întemeiate pretenţiile SRL „Metical” cu privire la încasarea din contul lui Bumbu Ion a penalităţii în mărime de 1 553,40 lei, pentru perioada întârzierii achitării serviciilor prestate 21.07.2022-31.10.2023.

Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 2 000,00 lei cheltuielile suportate de SRL „Metical” pentru conectarea pârâtei la rețea, instanța de apel reține că, potrivit pct.7.11 din contractul încheiat între părți la 05.11.2016, utilizatorul ce a încheiat contractul cu ofertă specială cu conectarea gratuită sau conectare la oferta specială (luând în considerație oferta specială cu discount), în cazul rezilierii sau nerespectării obligațiilor contractului din propria inițiativă până la expirarea termenului impus de contract, va achita suma totală pentru conectare de 2 000,00 lei.

Pentru ca operatorul să poată realiza dreptul de a cere suma de 2000 lei prevăzută la pct.7.11 din contract, contractul încheiat între părți privind prestarea serviciilor multiopționale în domeniul tehnologiei informaționale urmează să nu mai existe, adică să fie rezoluționat.

În lipsa unei declarații de rezoluțiune, se prezumă din punctul 10 din contract că acesta se prelungește automat pe o perioadă nedeterminată, până la rezilierea acestuia.

Potrivit art.921 alin.(1) și (3) Cod civil (în redacția legii de la 01.03.2019), (1) Dreptul la rezoluţiune se exercită de către partea îndreptăţită prin declaraţie scrisă notificată celeilalte părţi contractante. (3) În cazul în care notificarea făcută conform art. 917 prevede rezoluţiunea de plin drept dacă debitorul nu execută în termenul suplimentar acordat prin notificare, rezoluţiunea operează, fără vreo altă declaraţie, la expirarea respectivului termen sau a unei perioade rezonabile după notificare (care trebuie să fie mai lungă decât termenul acordat prin notificare).

Art. 1084 aliniatele (1), (2) și (4) Codul civil (în redacția legii de la 01.03.2019), (1) Un contract nu poate fi rezolvit decât în temeiurile prevăzute de lege sau prin acordul

părţilor. (2) Una sau ambele părţi îşi pot rezerva în mod expres prin contract dreptul la rezoluţiune pentru neexecutarea obligaţiilor, pentru alte motive sau fără motiv. (4) Rezoluţiunea se aplică tuturor tipurilor de contracte, indiferent de modul de executare ori durata în timp.

Din conținutul celor menționate, Colegiul Civil atestă că somația nr.5419/09 din 18.09.2023 conține în textul său intenția de a menține relațiile contractuale, dar cu rezervarea dreptului de a cere în instanța de judecată încasarea datoriei (f.d.12).

Astfel, pentru ca reclamantul/apelantul să poată să ceară pârâtului/intimat achitarea sumei de 2 000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru conectare la rețea și cheltuieli aferente cheltuielilor de conectare la rețea, trebuie să execute clauza prevăzută la pct. 9.3 din contract, prevederilor normelor citate supra și să ceară rezoluțiunea contractului. Aceleași prevederi fiind stipulate și în clauza 9.3 până când una din părți nu va cere rezoluțiunea.

Prin urmare, cerința de încasare a sumei de 2 000,00 lei aferente cheltuielilor de conectare la rețea este neîntemeiată și corect a fost respinsă de către instanța de fond.

Cu privire la suma totală pentru utilajul nereturnat, instanța de apel reține că, potrivit Actelor de predare-primire a materialelor din 05.11.2016 și respectiv 24.11.2016, consumatorul confirmă că a primit materialele/utilajele indicate într-o stare bună de funcționare și în volum deplin și se obligă să le întoarcă la prima solicitare a reprezentanților SRL „Metical” (f.d.8 verso, 9, 10).

Potrivit somației nr.5419/09 din 18.09.2023 și nici din clauzele contractuale nu rezultă cerința de restituire a utilajului, astfel că la etapa dată, nu poate fi constatată existența unui raport obligațional ce ține de restituirea utilajului transmis de către SRL „Metical” către Bumbu Ion. Prin colegiul va respinge acest capăt al pretenției.

Colegiul civil și de contencios administrativ ajunge la concluzia că pretențiile reclamantului/apelantului sunt întemeiate doar în partea încasării datoriei pentru serviciile prestate în sumă de 3 750,00 lei și a penalității în sumă de 1 170,00 lei, în rest cerințele reclamantului urmează a fi respinse.

Subsecvent, conform art.94 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu prevederile art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 2, alin. (1) Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 în vigoare din 01.01.2024, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

(4) Taxa de timbru constituie 200 de lei.

În conformitate cu art. 2, alin. (2) Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 în vigoare din 01.01.2024 „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau

eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul".

Potrivit prevederilor art.84 CPC RM (1) taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii. (2) Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014. (3) Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. (4) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

Potrivit prevederilor art. 364 alin. (1) CPC RM cererea de apel se depune în scris la instanţa judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024, Curtea a Hotărât:

- Se admit parțial sesizarea privind controlul de constituționalitate, depusă de dl Vlad Batrîncea, deputat în Parlament, și excepțiile de neconstituționalitate, depuse de dl judecător Victor Sandu, în dosarul nr. 2-1340/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, de dl avocat Andrei Briceag în dosarele nr. 2-3380/2024 și nr. 2-3638/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și de dl Marcel Lungu, lichidator al SRL „New Next", în dosarul nr. 2rhi-1/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

- S-a declarat neconstituțional textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege." din teza întâi și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul" din teza a doua a articolului 2 alineatul (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 și textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023." din teza întâi și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul" din teza a doua a articolului 84 alineatul (4) din Codul de procedură civilă.

Conform ordinului de plată nr. 2726 din 06 martie 2024, SRL „METICAL" efectuat achitarea sumei de 200 lei pentru depunerea cererii de apel (f.d. 33), astfel că suma menționată va fi încasată din contul lui Bumbu Ion.

Într-o altă ordine de idei, potrivit prevederilor art. 83 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Art.3 lit. a) a Legii taxei de stat nr. 1216 în redacția din 03.12.1992 stipulează că pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil se achită 3% din valoarea acțiunii sau suma contestată dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei pentru persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei pentru persoanele juridice.

Conform mărimii pretențiilor admise în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată, valoarea acțiunii reprezintă suma de 4 920,00 lei (3 750,00 + 1 170,00).

Astfel că intimatul Bumbu Ion urmează să compenseze taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată SRL „METICAL" proporțional pretențiilor admise în mărime de 270 lei (4 920,00 × 3%).

Pct. 1.6 din anexa nr. 1 legii taxei de stat, nr. 213 din 31-07-2023 în vigoare din 01.01.2024, prevede că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel, urmează a fi achitată suma de 85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 85% din taxa calculată din suma contestată.

La depunerea cererii de apel, potrivit mărimii pretențiilor admise, intimatul va trebui să-i compenseze SRL „METICAL" taxa de stat în mărime de 230,14 lei și taxa de timbru 200 lei taxa de timbru.

Conform art.90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Potrivit ordinului de plată nr. 2727 din 06.03.2024, SRL „METICAL" a efectuat achitarea sumei de 450 lei în contul Cabinetului Avocatului Șteliman Serghei (f.d. 34), astfel că suma menționată va fi încasată din contul intimatului Bumbu Ion.

Reclamantul a suportat și cheltuieli de citare publică în sumă de 205,00 lei potrivit facturii fiscale nr. 88 din 17.01.2024 (f.d.24).

Potrivit art. 90 lit. f) din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de căutare a pârâtului.

Astfel că suma menționată va fi încasată din contul lui Bumbu Ion în beneficiul apelantului SRL „METICAL".

Potrivit art.276/4 alin.4 Cod de procedură civilă, deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.

Conducându-se de prevederile art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Admite cererea de apel declarată de SRL „METICAL", reprezentată de avocatul Serghei Șteliman, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 februarie 2024.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 februarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „METICAL" împotriva lui Bumbu Ion cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, **cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:**

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „METICAL” împotriva lui Bumbu Ion cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Bumbu Ion în beneficiul SRL „METICAL” datoria pentru serviciile prestate în sumă de 3 750,00 (trei mii șapte sute cincizeci,00) lei, penalitatea în sumă de 1 170,00 (una mie una sută șaptezeci,00) lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat proporțional părții admise din pretenții în sumă de 270,00 (două sute șaptezeci,00) lei, și cheltuieli de citare publică în sumă de 205,00 (două sute cinci, 00) lei.

Se încasează de la Bumbu Ion în beneficiul SRL„METICAL” cheltuielile suportate în instanța de apel în sumă de 880, 14 (opt sute optzeci, 14) lei.

În rest, pretențiile se resping.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,
Judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș**

Grosu Stanislav